

Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Montessoriskolan Växthuset

Läsåret 2026/2027

Innehåll

Inledning	3
Rutiner för arbetet med denna plan.....	4
Årsplan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	4
Ansvariga för plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	4
Delaktighet i upprättandet av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	4
Förankring av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier ...	5
Montessoriskolan Växthuset.....	5
Växthuset vision	5
Främjande arbete	5
Rutiner för akuta situationer	6
Förbud mot repressalier	6
Uppföljning och utvärdering av läsåret 2025 – 2026.....	7
Uppföljning och utvärdering av föregående års uppsatta mål mot kränkande behandling.....	7
Mål och förebyggande åtgärder mot kränkande behandling	14
Kartläggning och analys av risker för diskriminering och trakasserier	16
Förebyggande åtgärder mot diskriminering och trakasserier	17
Rutiner vid akuta situationer	19
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling	19
Definition kränkande behandling.....	19
Hur elever och vårdnadshavare rapporterar händelser	19
Rutiner vid misstanke om att en elev blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering och trakasserier av annan elev	20
Rutiner vid misstanke om att en elev blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering och trakasserier av personal på skolan.....	20
Bilagor.....	21
Bilaga 1 Lagar.....	21
Bilaga 2 Begrepp	22
Bilaga 3 Växthuset årshjul för främjande arbete.....	24

Inledning

Barn och elever har rätt att utvecklas och lära i en trygg miljö fri från kränkande behandling och diskriminering. Alla skolor måste därför arbeta målinriktat mot kränkande behandling samt arbeta för att motverka diskriminering (inklusive trakasserier och sexuella trakasserier) och främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever. *Det finns även ett förbud mot repressalier.*

För att kunna arbeta med aktiva främjande åtgärder för att förebygga kränkande behandling och diskriminering (inklusive trakasserier och sexuella trakasserier) behövs ett arbete med kartläggningar, analyser, åtgärder och uppföljningar. En årlig plan mot kränkande behandling ska upprättas och löpande dokumentation av arbetet runt de sju diskrimineringsgrunderna ska ske (Skollagen, SFS 2010:800, Diskrimineringslagen, 200:567).

Montessoriskolan Växthuset har satt samman planen mot kränkande behandling och dokumentationen av det fortlöpande arbetet runt diskrimineringsgrunderna i ett dokument, "Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier". På Montessoriskolan Växthuset ser vi barnets dag som en helhet där både skola och fritidsverksamhet ingår och planen gäller båda verksamheterna.

För en tydligare beskrivning av lagar se bilaga 1

För en kortfattad beskrivning och förklaring av begrepp se bilaga 2

Rutiner för arbetet med denna plan

Årsplan plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

	Område	Ansvarig
Augusti	Läsårets plan, med elev- och personalversioner, fastställs innan terminsstart. Presentera planen för personal och elever	Elevhälsan
September	Presentera plan för vårdnadshavare på föräldramöte	Elevhälsan
Oktober	Följ upp uppsatta mål och åtgärder på personalmöte och elevråd	Elevhälsan
November		
December		
Januari	Följ upp uppsatta mål och åtgärder på personalmöte och elevråd	Elevhälsan
Februari		
Mars		
April	Följ upp och analysera uppsatta mål och åtgärder med personal och elever (p-möte, klassråd, elevråd och fokusgrupper) Kartlägg nuläge gällande kränkande behandling och diskriminering med personal och elever (p-möte, klassråd, elevråd och fokusgrupper)	Elevhälsan
Maj	Analysera och diskutera kartläggningen i trivselgrupper, elevhälsan och Elevrådet. Sätt upp nya mål och åtgärder utifrån analysen	Elevhälsan
Juni	Skriv ny plan för kommande läsår	Elevhälsan

Ansvariga för plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Rektor är ansvarig för Montessoriskolan Växthusets plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Arbetet med planen sker i samarbete med Trivselteamet och Elevvårdsteamet. Planen gäller för läsåret 2026 – 2027.

Delaktighet i upprättandet av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Växthusets personal och elever får *utvärdera* uppsatta mål och åtgärder vid olika diskussionstillfällen under hela läsåret. Personalen gör det på personalmöten och lärar-/fritidsträffar medan elever gör det i olika fokusgrupper. För att *kartlägga* risker för kränkningar, diskriminering och trakasserier får personal och elever diskutera utifrån givna frågor runt var, hur och när det eventuellt kan uppstå kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier. Diskussioner sker vid olika tillfällen och i olika sammanhang på vårterminen. Elevvårdsteamet ser även över incidentrapporter för att upptäcka eventuella mönster. Utifrån det utvärderingen och kartläggningen visar, görs en *analys* och förslag på nya *mål och åtgärder* tas fram i samarbete med Elevhälsoteamet, Trivselteamet och Elevrådet.

Förankring av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Montessoriskolan Växthusets plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier finns även i en förenklad version. Den förenklade versionen presenteras och förankras i varje klass i början av varje termin men också vid behov. Personalen får planen presenterad för sig i början av höstterminen. Personalen ska sätta sig in i planen och ansvara för att den förankras hos eleverna. Vårdnadshavare kan ta del av planen på skolans hemsida och får den även presenterad på vårdnadshavarmöten.

Montessoriskolan Växthuset

Växthusets vision

Montessoriskolan Växthuset – en skola att växa och blomstra i

Alla elever ska vara trygga, utvecklas maximalt utifrån sina unika förutsättningar och få utbildning av högsta kvalitet.

Främjande arbete

Som del av det främjande arbetet för att skapa trivsel, trygghet och en Vi-anda på Växthuset arbetar vi med gruppstärkande aktiviteter i klasserna och fritidsgrupperna på olika sätt.

Ett sätt är formulerat som ett årshjul med aktiviteter (se bilaga 3). Varje klass har ansvar för en aktivitet och bjuder in de övriga klasserna. Utöver det har fritidspersonal tillsammans med elever ansvar för aktiviteter som Fritidshemmets dag, Halloween och julmarknad. Läsåret startar alltid med fokus på att skapa gemenskap i klasserna. De första veckorna på höstterminen arbetar varje klass på olika sätt för att lära känna varandra samt skapa en Vi-anda i gruppen.

Ett annat sätt där vi stärker gemenskapen för hela skolan sker genom aktiviteter i faddergrupper. Eleverna är indelade i 10 grupper som är åldersblandade med elever från förskoleklass till och med årskurs 6. En gång per månad anordnas fadderaktiviteter där eleverna får delta med sin faddergrupp i aktiviteter som svampplockning, femkamp, lekar, tävlingar, högläsning och skapande verksamhet. Syftet med fadderaktiviteter är att skapa gemenskap och trygghet på hela skolan. Genom att lära känna varandra över åldersgränserna känner man tillhörighet till fler grupper än den egna klassen. Ansvariga för faddergrupper och dess aktiviteter är Trivselselaget.

Även rastaktiviteter är ett främjande arbete på Växthuset. Rastaktiviteter har visat sig minska konflikter och skapar även den gemenskap utöver klassgemenskapen. Varje rast erbjuder flera styrda aktiviteter samt en rastbod där eleverna kan låna saker. Schema över rastvärdar och rastaktiviteter presenteras på rast tavlan vid entrén.

Varje rast finns ett flertal rastvärdar ute som dels leder aktiviteter dels är utspridda bland eleverna. Ansvariga för rastverksamheten är Rastvårdsgruppen.

Rutiner för akuta situationer

Skolan har skyldighet att utreda så snart någon i personalen får kunskap om att en elev känner sig utsatt för kränkande behandling eller trakasserier. På Montessoriskolan Växthuset finns specifika rutiner (se dokument: "Rutiner vid kränkande behandling eller trakasserier") för detta arbete. Huvudman, rektor och Elevhälsoteamet ansvarar för utredningar av kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Förbud mot repressalier

Personal får inte utsätta elev för straff eller annan negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling.

Uppföljning och utvärdering av läsåret 2025 – 2026

Uppföljning och utvärdering av föregående års uppsatta mål mot kränkande behandling

Mål	Konkreta åtgärder
Ökad trygghet under raster	1. Rastvärd tar med boll och startar upp king på parkour 2. Rastvärd i skogen 3. Ge elever och personal information om rastvärds-positionernas olika uppdrag 4. Multiarenan åk uppdelning och lagindelning
Utvärdering	
1. Rastvärd som haft position vid king har under läsåret tagit med en basketboll och startat upp king aktivitet under lunchrasten. Under vårterminen började rastvärd king ta med 2st basketbollar eftersom även fler elever i årskurs 4-6 deltog aktivt vid kingspelet under lunchrasterna. Att rastvärd tog med kingbollar bidrog till att fler elever var sysselsatta med aktiviteter under lunchrasterna. 2. En rastvärd har haft position i skogen under hela läsåret, vilket har förebyggt konflikter och kränkande behandling, eleverna ser numera skogen som en trygg plats på skolgården. 3. Under personalmöten har rastvärdsgruppen gett information om rastvärds-positionernas olika uppdrag. Under värdegrundslektioner har eleverna fått information om rastvärds-positionernas olika uppdrag, detta bidrog till att eleverna vet till vem det ska vända sig vid behov av hjälp under lunchraster. Eleverna uttrycker även att de brukar titta på rastvärdsschemat för att veta vilken personal som är ansvarig för specifikt område. 4. Under läsåret har dagar på multiarenan delats upp mellan årskurserna. Rastvärd vid denna position har även ansvarat för att lagen delas in jämnt. Uppfattningen är att i jämförelse med tidigare läsår varit mindre konflikter och kränkande behandling på multiarenan detta läsår. Vid utvärdering av målet i så har tryggheten under raster ökat jämfört med tidigare läsår. Fler elever har varit sysselsatta i aktiviteter och personal har funnits på plats vid specifika platser som gör att eleverna upplever en ökad trygghet. För att ytterligare öka tryggheten under raster behövs ett arbete som främjar elevernas förmåga att delta vid tävlingar och hantera vinster och förluster.	

Mål	Konkreta åtgärder
Öka elevers trygghet genom trevligare attityd och bemötande	1. Följa åtgärdstrappan 2. Värdegrundslektioner och Bråka smartare

	3. Öka prosociala beteenden i grupperna genom att uppmärksamma positiva beteenden (5-1:an)
Utvärdering	
1. Personalen har följt åtgärdstrappan till viss del. Vid de tillfällen som åtgärdstrappan har följts har elevernas attityd och bemötande blivit trevligare. 2. Eleverna har under läsåret haft värdegrundslektioner med samtal, diskussioner och övningar som främjat trevligare attityd och bemötande. Elevernas attityd och bemötande har utvecklats positivt till viss del, dock krävs ett fortsatt arbete. Eleverna i de yngre årskurserna har arbetat med materialet Bråka Smartare, de har lärt sig om olika strategier inom konflikthantering. 3. Under läsåret har all personal arbetat aktivt med positiv förstärkning. En del personal har även använt armband som en del av arbetet. Elever i årskurs 5 och 6 har även tagit del av arbetet med positiv förstärkning, vilket till viss del ledde till trevligare attityd och bemötande. Vid utvärdering av målet i sig uttrycker eleverna att de inte alltid har ett trevligt bemötande gentemot varandra. Exempelvis om någon upplever något som störande eller irriterande så kommunicerar man inte det på ett trevligt vis gentemot varandra. Eleverna behöver därför ett fortsatt arbete kring detta för att utveckla deras förmågor och strategier inom kommunikation och trevligt bemötande.	

Mål	Konkreta åtgärder
Utveckla stödet till elever i behov	1. Vid personalmöte ha genomgång av CPS-modellen och plan B samtal genomförts 2. Följa CPS-modellen och ha plan B samtal 3. Seriesamtal och sociala berättelser 4. Avstämning med elevhälsan
Utvärdering	
1. Vid terminsstart hade all personal en genomgång av CPS-modellen och metoden plan B samtal, som är en del av Växthusandan. 2. CPS-modellen har genomförts med ett fåtal elever, däremot har plan B samtal genomförts med fler elever. 3. Seriesamtal och sociala berättelser har genomförts till stor del, både till enskilda elever i behov av extra stöd och på gruppnivå i tydliggörande syfte att skapa förutsägbarhet. 4. Avstämning med elevhälsan har skett till viss del. I utvärdering av själva målet i sig har stödet till elever i behov utvecklats till viss del. Dock behövs ett fortsatt arbete med att vidareutveckla det stödet.	

Sammanfattning

Uppföljning och utvärdering visar att personalen har genomfört de uppsatta målen och åtgärderna till stor del.

Sammantaget är uppfattningen att antalet konflikter och kränkande behandlingar har minskat detta läsår, dels genom minskat antal incidentrapporter, dels utifrån vad både personal och elever uttrycker själva. Denna minskning bedöms ha skett genom de uppsatta åtgärderna i de olika målen som exempelvis rastaktiviteter och rast positioner, plan B samtal, sociala berättelser och värdegrundslektioner.

Vad gäller arbetet med rasterna visar uppföljningar och utvärderingen att arbetet har förbättrats genom att rastvärdar har haft fast position vid de platser som eleverna tidigare upplevts som otrygga, exempelvis skogen. Att personal har styrt upp två king aktiviteter och fotbollsmatcher varje rast har bidragit till att fler elever varit sysselsatta och därmed förebyggt konflikter. Eleverna har haft bättre koll på personalens olika rastpositioner och dess ansvar, vilket eleverna uttrycker har känts förutsägbart och tryggt.

Vad gäller målet att öka elevernas trygghet genom trevligare attityd och bemötande visar uppföljningar och utvärderingen att åtgärderna har gett en delvis effekt. Eleverna påpekar att i samtal mellan varandra kan kommunikationsstilen ibland vara otrevlig. Arbetet med målet främja trevligare attityd och bemötande behöver fortgå för att utveckla elevernas kommunikation- och samtalsförmåga, förbättra deras bemötande och förebygga konflikter.

Målet att öka stödet till elever i behov visar uppföljning och utvärdering att åtgärderna har skett till viss del. Användning av seriesamtal och sociala berättelser har gett positiv effekt då det bidragit till en ökad förståelse och förutsägbarhet. Åtgärden att följa CPS modellen genomfördes i liten utsträckning. Uppföljning och utvärdering visar behov av ett fortsatt arbete där elevernas beteende och behov analyseras mer utifrån ett situationsperspektiv och en helhetsbild.

Sammanfattningsvis visar utvärderingen behovet av utveckling och fortsatt arbete kring främjandet av elevernas förmåga att hantera vinster och förluster vid tävlingsmoment, för att ytterligare öka tryggheten under raster. Vi ser även behov av fortsatt arbete med att utveckla elevernas kommunikation- och samtalsförmåga och främja trevligare attityd och bemötande. Eftersom det fortsättningsvis är samma elever som till stor del är återkommande i incidentrapporter ser vi även behovet att vidareutveckla stödet till dessa elever.

Uppföljning och utvärdering av arbete mot diskriminering

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Funktionsvariationer	- Ha lektioner om olika funktionsvariationer (Värdegrundsarbetet) - All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt funktionsvariationer - Årskurs 4-6 har lektion om diskrimineringslagen
Utvärdering	
Eleverna har under värdegrundslektionerna haft lektioner om olika funktionsvariationer. Eleverna uttrycker att de har fått lära sig om synliga och osynliga funktionsvariationer, vilket hjälpt dem att få en ökad förståelse för människors olikheter och att behov kan skilja sig. Eleverna uttrycker att lektionerna om funktionsvariationer är intressanta och att de vill lära sig mer i fortsättningen. I utvärdering ser vi att elever kan ha en felaktig uppfattning av olika funktionsvariationer som autism och ADHD. Arbetet kring denna diskrimineringsgrund har gett goda resultat relaterat till att eleverna fått en ökad förståelse. Trots detta kan det fortfarande förekomma att elever använder funktionsvariationer som skällsord. I de sammanhang som eleverna använder det är det framför allt mot vänner, och de uttrycker att de "bara skojar" och att de inte tar åt sig. Vid dessa tillfällen markerar all personal noll-tolerans direkt. Elever i årskurs 4-6 har haft lektion om diskrimineringslagen där de har fått titta på undervisningsfilmer och haft diskussioner. Eleverna fick ökad kunskap och förståelse kring diskrimineringslagen.	

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Sexuell läggning	- All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt sexuell läggning - Årskurs 4-6 har lektion om diskrimineringslagen
Utvärdering	
Användningen av sexuell läggning som skällsord och "skoj" mellan vänner har minskat detta läsår, jämfört med tidigare läsår. Däremot förekommer det fortfarande att elever uttrycker annat och andra som "gay", både som skällsord och men också vid stunder som de "skojar" med varandra och menar att de inte tar åt sig. Vid de tillfällen där eleverna använder dessa ord har personal bemött detta, markerat noll-tolerans och vid behov förklarat diskrimineringslagen samt gått vidare med andra åtgärder. Elever i årskurs 4-6 har haft lektion om diskrimineringslagen där de har fått titta på undervisningsfilmer och haft diskussioner. Eleverna fick ökad kunskap och förståelse kring diskrimineringslagen.	

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Etnicitet	- All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt etnicitet - Årskurs 4-6 har lektion om diskrimineringslagen
Utvärdering	
Personalen har samtalat och bemött elevers attityd och föreställningar runt etnicitet till stor del. Vid de tillfällen eleverna uttrycker sig diskriminerande har personal bemött det och vid behov gått vidare med andra åtgärder. Fortsättningsvis upplevs utmaningen vara att eleverna kan uppfatta det som skoj. Elever i årskurs 4-6 har haft lektion om diskrimineringslagen där de har fått titta på undervisningsfilmer och haft diskussioner. Eleverna fick ökad kunskap och förståelse kring diskrimineringslagen.	

Sammanfattning

Uppföljning och utvärdering visar att personalen har genomfört de uppsatta åtgärderna till stor del. Vid uppföljningar och utvärdering ser vi behov av fortsatt arbete kring samma diskrimineringsgrunder, funktionsvariationer, sexuell läggning och etnicitet.

Eleverna har under värdegrundslektionerna lärt sig om olika funktionsvariationer, det var något eleverna tyckte om och vill fortsätta lära sig mer om.

Både elever och personal uttrycker att mycket av det språkbruk som används när mellanstadieelever uttrycker att de skojar med varandra, men även stundvis vid upprörda situationer i konflikter som skällsord, är relaterade till funktionsvariationer, sexuell läggning och etnicitet. För att arbeta vidare med detta kommer elever i årskurs 3-6 ha lektioner om diskrimineringslagen.

Kartläggning och analys av risker för kränkande behandling

Kartläggningen baseras på en sammanställning av incidentrapporter, elevenkäter, uppföljningar med personal samt fokusgrupper med elever.

Sammanställningen som kartlägger incidentrapporter visar att konflikter fortfarande uppstår men mer sällan, dels baserat på antalet incidentrapporter som skickats in jämfört med tidigare läsår, dels utifrån vad både personal och elever uttrycker. Kartläggningen visar att antalet utredningar om inträffad kränkande behandling också ligger på en lägre nivå än tidigare läsår. Antalet utredningar där fysiskt våld som sparkar eller slag förekommit har också minskat detta läsår.

Kartläggningen visar att risker för kränkande behandling är som högst vid sammanhang där tävlingar förekommer, men kan också ske vart som helst på skolan. Vad gäller rasterna är det specifika områden där riskerna för kränkande behandling är högre och det är de platser som eleverna upplever mer otrygga. Det är under fotbollsmatcher på multiarenan och under king-spel.

I analys ser vi att tävlingsmoment väcker starka känslor, det kan i vissa stunder bli ett tufft klimat där elever har svårt att klara av förlust. För att förebygga risk för kränkande behandling behöver arbetet med att främja elevernas förmåga att hantera vinster och förluster utvecklas. Rastvärdar vid fotbollsmatcher behöver även ansvara för att fördela lagen jämnt, då lagfördelningen är något som kan öka risk för kränkande behandling. Fritidspersonalen kommer även i de pedagogiska planeringarna inkludera fler moment i syfte att utveckla elevernas förmåga till att hantera tävlingsmoment.

En annan problematik som finns är elevernas attityd och bemötande som gör att klimatet kan kännas otryggt. Arbetet med att förbättra elevernas attityd och bemötande kommer att ske under värdegrundslektioner. För att främja elevernas attityd och bemötande behöver eleverna utveckla sin kommunikation- och samtalsförmåga, vilket kommer ske under värdegrundslektioner.

Skogsområdet är en plats där eleverna periodvis bygger kojor, här kan eleverna hamna i konflikter över pinnar och risk för kränkande behandling finns. Under läsåret har en rastvärd haft position i skogen, vilket förebyggde konflikter och kränkande behandling. Eleverna ser nu skogen som ett tryggt område. För att förebygga risk för kränkande behandling behöver en rastvärd fortsatt ha position i skogen. Detta ansvarar rastvärdgruppen för genom att under personalmöten informera all personal om ansvaren för de olika rast positionerna.

Kartläggningen visar även att det fortsättningsvis framför allt är samma återkommande elever som riskerar att utsätta andra för kränkande behandling. Det är elever i behov av särskilt stöd, med funktionsvariationer och/eller beteendeproblematik. För att öka tryggheten på skolan behöver elevhälsan

vidareutveckla arbetet kring elever som är återkommande vid rapporter och riskerar att utsätta andra för kränkande behandling. I analys ser vi behov av ett fortsatt arbete med att skapa och stärka KASAM genom att göra dagen hanterbar, begriplig och meningsfull hos dessa elever. För att göra undervisningen mer tydlig och förutsägbar har vi även tagit fram en gemensam lektionsstrukturs-mall som används under all undervisning. Detta ansvarar elevhälsan för som tillsammans med skolpsykologen kommer att vidareutveckla arbetet.

Detta läsår 26/27 sker en del förändringar på grund av nya lagar som införts i Sveriges alla skolor. För att främja och upprätthålla arbetet med trygghet och studiero har Växthusets ordningsregler ändrats till Skolans regler med en tydlig konsekvensplan om man bryter mot dessa regler. Skolan ska också tydliggöra för elever och vårdnadshavare vilka förväntningar skolan har på dem samt vilka förväntningar elever och deras vårdnadshavare kan ha på skolan, detta genom ett förväntansdokument. Växthusets åtgärdstrappa har bytt namn och heter nu Växthusets konsekvensplan. Uppföljning och utvärdering kring arbetet med skolans regler och konsekvensplan ingår inte i denna plan utan har egna handlingsplaner som kommer följas upp under andra former.

Sammanfattningsvis visar analysen av kartläggningen behov av utveckling och fortsatt förebyggande arbete kring ökad förmåga att hantera tävlingsmoment, utveckla attityd och bemötande samt i att utveckla arbetet kring stödet för elever som är återkommande i incidentrapporter och riskerar att utsätta andra för kränkande behandling.

Mål och förebyggande åtgärder mot kränkande behandling

Utifrån uppföljning och utvärdering av föregående år samt kartläggning har följande mål för läsåret tagits fram.

Mål	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Ökad trygghet under raster och tävlingsmoment	Rastvård i skogen	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2027 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	Rastvårdsgruppen
	"Speciella" saker på fredagar? Ex ansiktsmålning, tävlingar			Rastvårdsgruppen
	Rastvård styr upp och är med under king	Hela läsåret		
	Multiarenan lagindelning personalansvar	Hela läsåret		Rastvårdsgruppen
	Pedagogiska planeringar med tävlingsmoment under fritids	Hela läsåret		Fritidspersonal F-6
	Åk6 rastvårdsstöd king och fotboll	Vårterminen		Rastvårdsgruppen

Mål	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Öka elevers trygghet genom trevligare attityd och bemötande	Värdegrundslektioner och Bråka smartare	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2027 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	Psykosociala teamet
	Diskussioner i små grupper för att utveckla elevers kommunikation- och samtalsförmåga (värdegrundslektioner)	Hela läsåret		Psykosociala teamet

Mål	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Utveckla stödet till elever i behov	Tillsammans med skolpsykologen vidareutveckla arbetet kring elever som är återkommande i rapporter	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2027 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling december och maj	Elevhälsan
	Seriesamtal och sociala berättelser	Hela läsåret		Psykosociala teamet
	Ha en gemensam lektionsstruktur mall	Hela läsåret		All personal

Kartläggning och analys av risker för diskriminering och trakasserier

Kartläggningen av risker för diskriminering och trakasserier visar att vi detta läsår behöver fortsätta arbeta förebyggande runt tre diskrimineringsgrunder, funktionsvariationer, sexuell läggning och etnicitet.

Elever med funktionsvariationer och normavvikande beteende kan bli utsatta för elaka kommentarer. Mycket av det språkbruk som används vid upprörda situationer, men även vid skoj är relaterade till funktionsvariationer, sexuell läggning och etnicitet.

Kartläggningen visar att elever med funktionsvariationer är återkommande i att både diskriminera andra och själva bli diskriminerade. I analys ser vi därför behovet att arbeta vidare med att utveckla elevers förmåga till socialt samspel samt ge dem strategier.

I analys av kartläggningen ser vi behov av fortsatt arbete med diskrimineringsgrunderna funktionsvariationer, sexuell läggning och etnicitet.

Förebyggande åtgärder mot diskriminering och trakasserier

Utifrån uppföljning och utvärdering av föregående år samt kartläggning har följande förebyggande åtgärder för läsåret tagits fram:

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Funktionsvariationer	Ha lektioner om olika funktionsvariationer	2g/termin	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2027 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	Psykosociala teamet
	All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt funktionsvariationer	Hela läsåret		All personal
	Lektion om diskrimineringslagen	1g/termin		Värdegrundslektioner åk3-6

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Sexuell läggning	All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt sexuell läggning	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2027 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	All personal
	Lektion om diskrimineringslagen	SO-lektion		Värdegrundslektion åk3-6

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Etnicitet	All personal tar tillfället i	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT	All personal

	akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt etnicitet		Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2027 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	
	Lektion om diskriminering s-lagen	SO-lektion		Värdegrunds- lektion åk3-6

Rutiner vid akuta situationer

På Montessoriskolan Växthuset ansvarar all personal för att agera så snart de får kännedom om en kränkning, dokumentera händelsen och meddela skolans psykosociala team.

Vid en pågående konflikt gäller det att personalen avbryter konflikten och bemöter de inblandade på ett lågaffektivt sätt. Så snart som möjligt ska händelsen rapporteras till Psykosociala teamet. Händelsen kan antingen avslutas direkt av inblandad personal, utredas som en konflikt av inblandad personal och/eller tillsammans med psykosociala teamet eller utredas som en kränkande behandling av Psykosociala teamet.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

För att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling krävs goda relationer mellan elev och personal, samt ett bra samarbete med vårdnadshavare.

Varje klass på lågstadiet, har en klasslärare och en fritidspersonal kopplad till elevgruppen. Fritidspersonalen följer eleverna till fritidshemmet under hela dagen och har därmed en överblick över elevens hela vistelsetid på skolan och fritids.

All personal ska markera att inga former av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling accepteras. På Montessoriskolan Växthuset är alla barn allas barn, vilket innebär att vuxna ska ta hand om och visa omsorg även om de elever som inte tillhör ens egen klass eller grupp.

Definition kränkande behandling

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat beteende av den som blir utsatt. Det är den som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande.

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Ett barn eller en elev kan till exempel bli utsatt för kränkande behandling av någon i personalen eller av flera andra barn eller elever i verksamheten. Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling förekommer ofta även på internet, till exempel på sociala medier. Vad som är kränkande behandling beror på den enskilda situationen.

Källa: 6 kapitlet 3 och 9 §§ skollagen, proposition 2005/06:38 sidan 136 och följande

Hur elever och vårdnadshavare rapporterar händelser

Eleverna ska i första hand vända sig till klasslärare, fritidspersonal som är kopplad till klassen eller till Elevhälsoteamet. Eleverna kan alltid vända sig till all personal på skolan och i fritidshemmet.

För vårdnadshavare gäller det att i första hand vända sig till klasslärare eller fritidspersonal som är kopplad till klassen. De kan också vända sig till Elevhälsoteamet.

Rutiner vid misstanke om att en elev blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering och trakasserier av annan elev

Vid en pågående konflikt där elever misstänks uppleva eller bli utsatta för kränkande behandling har all personal som ser eller får kännedom om händelsen skyldighet att omedelbart ingripa. Så snart som möjligt ska händelsen dokumenteras och rapporteras enligt gällande konflikthanteringsmodell, se bil.

Montessoriskolan Vårhusets system för rapportering av incidenter, konflikter och kränkande behandling:

1. Personal ser eller får veta att en elev blivit kränkt och agerar omgående för att reda ut vad som hänt enligt gällande konflikthanteringsmodell.
2. Personal lämnar skyndsamt en skriftlig information om vad som inträffat till rektor och elevhälsoteamet.
3. Rektor meddelar huvudmannen och beslutar om händelsen kräver omedelbara disciplinära åtgärder, ex tillfällig avstängning av elev för att säkerställa alla elevers trygghet.
4. Huvudman uppdrar till Elevhälsoteamet att skyndsamt genomföra utredning och kontakta vårdnadshavare.
5. Om utredning visar att så behövs, upprättas åtgärder.
6. Om åtgärder upprättats sker uppföljning och utvärdering av insatta åtgärder med inblandade parter efter överenskommen tid.
7. Om kränkningarna inte upphör trots insatta åtgärder görs ny utredning med åtgärdsförslag av rektor och huvudman.
8. Vid behov anlitas extern expertis för att lösa situationen.
9. Utredningen och dess uppföljning förvaras i elevens personliga mapp.

Rutiner vid misstanke om att en elev blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering och trakasserier av personal på skolan

All personal som får kännedom om att en elev blivit utsatt för kränkande behandling av personal på skolan har skyldighet att omedelbart ingripa.

1. Händelsen rapporteras skyndsamt enligt skolans konflikthanteringsmodell.
2. Rektor informerar huvudman och beslutar om eventuella omedelbara disciplinära åtgärder, ex stänga av personal i väntan på utredning.
3. Rektor utreder ärendet
4. Om utredningen fastställer att det rör sig om kränkande behandling, så beslutar rektor om åtgärder för att säkerställa att det inte upprepas.
5. Rektor ansvarar för att informera vårdnadshavare och berörd personal.
6. Om åtgärder upprättats sker uppföljning och utvärdering av insatta åtgärder med inblandade parter efter överenskommen tid.
7. Vid behov anlitas extern expertis för att lösa situationen.
8. Utredningen och dess uppföljning sparas i elevens och personalens respektive personliga mappar.

Bilagor

Bilaga 1 Lagar

Skollagen (SFS 2010:800) I Skollagen framgår att det inom förskola, skola och fritidshem råder nolltolerans mot kränkande behandling. Det ska bedrivas ett målinriktat arbete för att kränkningar inte ska förekomma och att detta arbete ska bedrivas i en plan mot kränkande behandling. I planen ska det bland annat framgå hur verksamheten arbetar med frågan, vilka rutiner som finns för skolans personal och vart man som barn eller elev kan vända sig (Skollagen 6 kap.).

FN:s konvention om barnets rättigheter Barnkonventionen består av 54 artiklar. Artikel 2, 3, 6 och 12 kallas för de fyra huvudprinciperna och är vägledande för hur helheten ska tolkas. Eftersom Sverige har ratificerat Barnkonventionen innebär det att Barnkonventionens innehåll gäller för Sveriges alla barn.

Artikel 2 slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde och att ingen får diskrimineras.

Artikel 3 anger att det är barnets bästa som ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet. Innebörden av barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall.

Artikel 6 anger att varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas. Artikel 6 berör inte enbart barnets fysiska hälsa utan även den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.

Artikel 12 handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem, utifrån ålder och mognad.

Diskrimineringslagen (2008:567) Diskriminering innebär att en barn/elev, direkt eller indirekt, missgynnas av skäl som har samband med diskrimineringsgrunderna: Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning, Ålder

Barn/elever kan i juridisk mening inte diskriminera varandra utan i förskolan/skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldiga till diskriminering. Då diskriminering handlar om ett missgynnande och förutsätter någon form av maktövertag hos den som gör sig skyldig till diskrimineringen.

För att motverka diskrimineringen ska man enligt Diskrimineringslagen (2008:567) arbeta med Aktiva åtgärder mot diskriminering. Arbetet med diskriminering ska dokumenteras och bedrivas i fyra steg:

1. Undersöka
2. Analysera
3. Åtgärda
4. Följa upp och utvärdera

Utöver detta ska verksamheten ha en policy mot sexuella trakasserier, trakasserier och mot repressalier.

Bilaga 2 Begrepp

Kränkande behandling – innebär uppträdande som kränker ett barns/en elevs värdighet, men som inte nödvändighetsvis har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkningar kan se ut på många olika sätt. De kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara både synliga och dolda, utföras i verksamheten men också via telefon eller internet. Kränkande behandling kan både utföras vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Mobbing är en form av kränkande behandling.

Trakasserier – innebär kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna. Det kan till exempel uttryckas i form av nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande, fysiskt våld, utfrysning och hot.

Trakasserier kan vara också av sexuell natur och benämns då sexuella trakasserier, som exempelvis sexuella beröringar, sexuella skämt eller bilder som anspelar på sex.

Diskriminering – Barn /elever kan i juridisk mening inte diskriminera varandra utan i förskolan/skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldiga till diskriminering. Då diskrimineringen handlar om ett missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som gör sig skyldig till diskrimineringen.

Kön

Det biologiska kön som registrerats för en person vid födseln eller det kön som senare fastställts för hen. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet

Könsidentitet eller könsuttryck

Personer vars könsidentitet och/eller könsuttryck tidvis eller alltid skiljer sig från normen för det kön som registrerats vid födseln. Det kan exempelvis vara transsexuella, transvestiter och intersexuella. Med könsidentitet eller könsuttryck menar DO en persons identitet eller uttryck i form av kläder, kroppsspråk, beteende eller liknande förhållande avseende kön.

Etnisk tillhörighet

Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Den etniska tillhörigheten bygger på själv identifikation. Det är alltså individen själv som definierar sin eller sina etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Åskådningar såsom kristendom, judendom, islam, buddhism, hinduism, ateism och agnosticism. Rasistiska övertygelser samt etiska och filosofiska värderingar som inte har samband med religion faller utanför, liksom politiska åskådningar.

Funktionsnedsättning

En nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Skolan ska vidta skäliga åtgärder för att

den fysiska, pedagogiska och sociala miljön görs tillgänglig så att en elev med en funktionsnedsättning kan delta på lika villkor som andra.

Sexuell läggning

Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

Ingen ska missgynnas på grund av ålder.

Repressalier – Personalen får inte utsätta ett barn/en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet/eleven eller vårdnadshavaren har anmält förskolan/skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Bilaga 3 Växthusets årshjul för främjande arbete

